

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Arxiu municipal

FONS *FÀBRICA DONATIU S.A.*

Indústria surera

1921 / 1988

Inventari

8. Fons comercials i d'empreses

Darrera actualització: desembre 2009

DESCRIPCIÓ DEL FONS

IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

CAT AMSFG 8 DNT

Títol

Fons Fàbrica Donatiu S.A.

Data / es

1921 / 1988

Volum i suport

0,3 m.l. (18 unitats documentals textuais i un positiu fotogràfic amb el núm. de reg. 14233)

CONTEXT

Nom del productor

Fàbrica Donatiu S.A.

Història del productor

Empresa surotapera dedicada a la fabricació i exportació de taps i discs de suro que hauria estat fundada el 1910 per Rafael Donatiu Soler (n. Sant Feliu de Guíxols, 1880). L'any 1914 hi ha documentada la presència a Sant Feliu de Guíxols d'aquest negoci surer al carrer dels Metges. La fàbrica comptava l'any 1918 amb un total de 18 obrers. Malgrat tot, la gestió i control de l'empresa no deixava de tenir un caire familiar. Així, sabem que el 1936 hi treballava també el germà de Rafael, Pere Donatiu Soler (n. Sant Feliu de Guíxols, 1887), que n'era l'encarregat. En aquella data hi figuraven també, com a tapers, llurs cosins Enric i Petronil·la Vila Prat, nascuts a Espinelves el 1892 i 1898 respectivament. L'any 1937, l'empresa de Rafael Donatiu estava situada al carrer Ignasi Iglésias (actual carrer Santa Teresa), i disposava de 45 treballadors (27 tapers, 1 esmeril, 14 triadors/es, 1 apoderat i 2 peons). De fet, en algun moment no precisat la fàbrica es traslladà al carrer de Tueda –cantoner amb el carrer Santa Teresa abans esmentat-, on romandria fins a la seva desaparició. La gestió del negoci l'anirien assumint progressivament els tres nebots de Rafael Donatiu: Joan Donatiu Vila, que ja figura treballant com a taper amb el seu oncle el 1936; Pere Donatiu Vila; i Enric Donatiu Vila. L'empresa canvià el seu nom inicial –en realitat no havia tingut una denominació pròpia, sinó que

es coneixia amb el nom de Rafael Donatiu- pel de *Donatiu, S.A.* Amb posterioritat, l'espai físic que ocupava la fàbrica acabaria per dividir-se entre els germans. Les fàbriques Donatiu acabaren tancant les seves portes probablement en el transcurs de la dècada de 1990. En el tombant de segle, aproximadament, les dependències que ocupaven les antigues fàbriques foren enderrocades i en el seu solar s'hi consturiren diversos blocs d'habitatges.

Història arxivística

Es desconeix la història arxivística del fons abans del seu ingrés a l'Arxiu municipal. Cal suposar que la documentació es trobava a les velles dependències de la fàbrica, d'on fou recuperada abans de l'enderroc de l'immoble.

Dades sobre l'ingrés

Es desconeix la data exacta d'ingrés del fons. Es creu que el fons s'incorporà a l'AMSFG en el moment d'enderroc de l'antiga fàbrica per a construir-hi blocs d'habitatges, pels volts de l'any 2000.

CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Malgrat la importància que degué tenir la fàbrica en el seu moment, segons deduïm de la superfície que ocupava i del volum d'empleats que hi treballaren simultàniament, la documentació ingressada a l'AMSFG és molt migrada i malauradament no permet copsar la transcendència d'aquesta empresa ni resseguir-ne la història. En aquest sentit, les aportacions del fons per a estudis sobre la producció o el desenvolupament de la indústria surotapera local són nuls. En el fons no hi ha cap traça de documentació essencial per a l'estudi de qualsevol empresa, com per exemple les sèries de llibres de comptabilitat, correspondència comercial o facturació. En realitat, el petit fons de la fàbrica Donatiu que hi ha a l'Arxiu Municipal conté gairebé en la seva totalitat documentació sobre la cotització dels empleats de l'empresa al règim d'assegurances socials obligatòries de l'Estat durant la postguerra. Aquests documents permeten veure, per exemple, el nombre i la identitat dels empleats de la fàbrica o les feines que hi desenvolupaven, i en aquest sentit poden oferir un cert interès per a estudis sobre el món laboral de postguerra. Així mateix, aportarien dades interessants de cares a recerques que se centrin en el desenvolupament i la implantació de les polítiques assistencials en l'àmbit laboral durant el primer franquisme.

Per altra banda, convé assenyalar que dins el fons s'hi ha localitzat un llibre de registre del personal del taller mecànic "Comercial Metropol"; aquest negoci era participat per un dels Donatiu, la qual cosa explicaria la seva presència conjuntament amb documentació de la fàbrica. Finalment,

assenyalem que entre la documentació de la fàbrica Donatiu ingressada a l'AMSFG s'hi trobà un retrat d'estudi, emmarcat, d'un noi jove que suposem un dels membres de la família. Aquest retrat està datat aproximadament entre les dècades de 1920 i 1930, i tal vegada hauria estat en alguna de les taules de despatx de l'empresa.

Sistema d'organització

El fons s'ha organitzat d'acord amb el quadre general de classificació de fons comercials i d'empreses elaborat pel personal de l'Arxiu Municipal. Malgrat que orgànicament no guarda una relació directa amb el fons de la fàbrica Donatiu, s'ha optat per no separar-ne el llibre del taller mecànic "Comercial Metropol" esmentat a l'apartat anterior.

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

No es té constància de la realització d'intervencions d'avaluació, tria i eliminació sobre la documentació del fons.

Incrementes

No es té coneixement ni hi ha previsió de nous ingressos a l'Arxiu de documentació dispersa que pugui correspondre al mateix fons.

CONDICIONS D'ACCÉS I D'ÚS

Condicions d'accés

El fons és de lliure accés. La seva consulta es realitzarà d'acord amb el que estableix la legislació general sobre accés a la documentació i el Reglament de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols. Es prendrà especial cura en la protecció de les dades personals sensibles que contenen bona part dels documents del fons.

Condicions de reproducció

La reproducció de la documentació es regirà pel que estableix el Reglament de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols i la resta de normativa legal sobre la matèria.

Llengües i escriptures dels documents

Els documents estan redactats preferentment en castellà, i ocasionalment en català.

Característiques físiques i requeriments tècnics

No existeixen.

Instrumentes de descripció

Es disposa d'inventari del fons en paper i en base de dades Accés, amb la descripció sumària de les unitats documentals.

DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Dipositats a l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Existència i localització de reproduccions

No es té constància de l'existència de reproduccions.

Documentació relacionada

Es desconeix l'existència de documentació relacionada amb aquest fons.

Bibliografia

No es té constància de l'existència de bibliografia referent a la fàbrica Donatiu o elaborada a partir de la documentació del seu fons, més enllà de les referències puntuals sobre la seva existència que s'esmenten a les diverses obres generals esmentades a l'apartat de *Fonts*.

CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data

Classificació i descripció de les unitats documentals, i descripció a nivell de fons elaborades per Marc Auladell Agulló el mes de desembre de 2009.

Fonts

Per a documentar mínimament la història del productor s'ha consultat el padró municipal d'habitants de l'any 1936 (AMSFG, Fons Ajuntament). Així mateix, la data de fundació de l'empresa i dels diversos anys en què apareix documentada la seva activitat i número de treballadors s'indiquen a les següents obres generals:

- BUSSOT LIÑÓN, Gerard. *Indústries, comerços i serveis. Sant Feliu de Guíxols (1800-1930)*. Sant Feliu de Guíxols: El Carrilet Edicions (2002), p. 71.
- HERNÁNDEZ BAGUÉ, Santiago. "Empreses i treballadors del suro a Sant Feliu de Guíxols". *Estudis sobre temes guixolencs*, núm. 2. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament (1980), p. 147.
- JUANOLA BOERA, Albert. *Història i històries de la indústria del suro*. Barcelona: Editorial Rourich (2001), p. 311.
- PELEGRÍ NICOLAU, Joan. "La repercussió de la Gran Guerra en la comarca del Baix Empordà". Original redactat en el període 1918-1919, editat a *L'Estoig. Publicació del Museu del Suro de Palafrugell*, núm. 5. Palafrugell (1997), p. 42.

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.

QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

1. FUNCIO FINANCERA

1.1. DIRECCIÓ I GERÈNCIA	1944 / 1986	p. 8
1.2. GESTIÓ DELS RECURSOS HUMANS		
1.2.1. COTIZACIONS A LA SEGURETAT SOCIAL I MÚTUES LABORALS	1921 – 1978	p. 8
1.2.2. BAIXES TEMPORALS	1986 – 1988	p. 9
1.2.3. CONTRACTES DE PERSONAL	1946	p. 9
1.3. INFRASTRUCTURA I EQUIPAMENTS	1946 / 1986	p. 9

2. FUNCIO COMPTABLE

2.1. REMUNERACIÓ DEL PERSONAL	1982 – 1987	p. 9
-------------------------------	-------------	------

INVENTARI

1. FUNCIO FINANCERA

1.1. DIRECCIÓ I GERÈNCIA

CORRESPONDÈNCIA AMB ELS ORGANISMES SINDICALS PROVINCIALS EN RELACIÓ A QÜESTIONS DIVERSES REFERENTS AL FUNCIONAMENT DEL RÈGIM ESTATAL D'ASSEGURANCES SOCIALS	1944 - 1945	DNT0015	3
REBUTS DE RECEPCIÓ DE MANS DE LA DELEGACIÓ PROVINCIAL DE PROVEÏMENTS I TRANSPORTS DELS QUADERNS DE FULLS SUPLEMENTARIS DE CUPONS NUMERATS, AMB DESTINACIÓ AL PERSONAL DE L'EMPRESA I ALS FAMILIARS QUE EN DEPENEN	1946 - 1946	DNT0016	3
CIRCULAR DE L'ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS SURERS DE LA PROVÍNCIA DE GIRONA COMUNICANT EL CALENDARI LABORAL DE FESTES LOCALS PER A L'ANY 1987 DE DIVERSOS MUNICIPIS GIRONINS	1986 - 1986	DNT0018	3

1.2. GESTIÓ DELS RECURSOS HUMANS

1.2.1. COTITZACIONS A LA SEGURETAT SOCIAL I MÚTUES LABORALS

"LISTA DE LOS NOMBRES Y NÚMEROS DE LOS INSCRITOS POR LA PENSIÓN DE RETIROS OBREROS Y SUBSIDIO FAMILIAR" <i>CONTÉ RELACIONS D'EMPLEATS, EDAT I TIPUS FEINA QUE REALITZA, DATES D'ALTA I BAIXA A L'EMPRESA, DARRERA EMPRESA ON HAVIA TREBALLAT L'EMPLEAT. DATACIÓ APROXIMADA</i>	1921 - 1969	DNT0002	1
DECLARACIONS DE FAMÍLIA D'EMPLEATS DE L'EMPRESA A LA CAJA NACIONAL DE SUBSIDIOS FAMILIARES	1941 - 1941	DNT0014	3
LIQUIDACIONS DE LES QUOTES SINDICALS DE COTITZACIÓ AL RÈGIM D'ASSEGURANCES SOCIALS DE L'INSTITUTO NACIONAL DE PREVISIÓN	1942 - 1949	DNT0007	1
RELACIONS D'ANOTACIONS COMPTABLES DE SOUS I DIES TREBALLATS DEL PERSONAL DE L'EMPRESA, A EFECTES DE COTITZACIÓ AL RÈGIM DE SEGURETAT SOCIAL	1942 - 1949	DNT0013	3
COMUNICATS D'ALTES I BAIXES I FULLS INDIVIDUALS D'AFILIACIÓ DEL PERSONAL DE L'EMPRESA AL RÈGIM D'ASSEGURANCES SOCIALS DE L'INSTITUTO NACIONAL DE PREVISIÓN	1944 - 1948	DNT0008	2
COMUNICATS DE MODIFICACIÓ DE SOU O SALARI DEL PERSONAL DE L'EMPRESA, A EFECTES DEL RÈGIM D'ASSEGURANCES SOCIALS DE L'INSTITUTO NACIONAL DE PREVISIÓN	1944 - 1949	DNT0009	2
LIQUIDACIONS DE PRIMES DE LA COTITZACIÓ DELS EMPLEATS DE L'EMPRESA AL RÈGIM D'ASSEGURANCES SOCIALS DE L'INSTITUTO NACIONAL DE PREVISIÓN	1944 - 1949	DNT0010	2
COMUNICATS D'ALTES I BAIXES, RELACIONS NOMINALS I LIQUIDACIONS DE LA COTITZACIÓ DELS EMPLEATS DE L'EMPRESA AL RÈGIM D'ASSEGURANCES DEL MONTEPIÓ DE PREVISIÓN SOCIAL DE LA INDUSTRIA DEL CORCHO (POSTERIORMENT, DE LA MADERA)	1947 - 1953	DNT0011	2

COMUNICATS D'ALTES I BAIXES, RELACIONS NOMINALS D'EMPLEATS, CERTIFICATS DE DIES TREBALLATS, DECLARACIONS DE SUBSIDIS I PRESTACIONS DEL RÈGIM D'ASSEGURANCES SOCIALS DE L'INSTITUTO NACIONAL DE PREVISIÓN	1949 - 1952	DNT0012	3
--	-------------	---------	---

REGISTRE DEL PERSONAL EMPLEAT AL TALLER MECÀNIC "COMERCIAL METROPOL", A EFECTES DE COTITZACIÓ A LA SEURETAT SOCIAL	1965 - 1978	DNT0004	1
--	-------------	---------	---

CONTÉ NOM I COGNOMS EMPLEAT, FILIACIÓ, CATEGORIA, DATA I LLOC DE NAIXEMENT, DOMICILI, DATES D'ALTA I BAIXA

1.2.2. BAIXES TEMPORALS

COMUNICATS I VOLANTS MÈDICS DE BAIXES PER INCAPACITAT LABORAL TRANSITÒRIA	1986 - 1988	DNT0006	1
---	-------------	---------	---

1.2.3. CONTRACTES DE PERSONAL

CONTRACTE D'APRENENTATGE COM A AUXILIAR DE MÀQUINA A NOM DE MARÍA PÉREZ PALOMARES	1946 - 1946	DNT0005	1
---	-------------	---------	---

1.3. INFRASTRUCTURA I EQUIPAMENTS

CONTRACTE AMB LA COMPANYIA "PALAHÍ Y CÍA, S.L., FÀBRICA DE GAS" DE SANT FELIU DE GUÍXOLS PER AL SUBMINISTRAMENT D'ENERGIA PER A USOS INDUSTRIALS A LA FÀBRICA DE RAFAEL DONATIU, SITUADA AL CARRER DE TUEDA	1946 - 1946	DNT0017	3
---	-------------	---------	---

PROJECTE D'INSTAL·LACIÓ ELÈCTRICA A LA FÀBRICA DE TAPS I DISCS DE SURO "DONATIU, S.A.", EMPLAÇADA AL CARRER TUEDA	1985 - 1986	DNT0001	1
---	-------------	---------	---

CONTÉ MEMÒRIA I PLÀNOLS

2. FUNCIO COMPTABLE

2.1. REMUNERACIÓ DEL PERSONAL

LLIBRE DE PAGAMENT SETMANAL DELS JORNALS ALS EMPLEATS	1982 - 1987	DNT0003	1
---	-------------	---------	---